

A belföldi turizmusra és a gyógyvizekre koncentrálnak

Megnyílt az Utazás kiállítás

Mintegy 80 cég kínálja szolgáltatását a bemutatón

Fotó: Schmidt Andrea

A tizenegyedik szegedi Utazás kiállítás kezdődött el tegnap délután, első alkalommal a Hangárban, s előszörre a MÁV Rt., valamint a Gellért és Fiai Consulting Kft. szervezésében.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Először a nagyközönség számára nyitották ki a kapukat tegnap 13 órakor a Hangár kiállítási központban, majd délután 5-kor ünnepélyesen is kezdetét vette a háromnapos szegedi Utazás kiállítás. A Dél-Alföld legrangosabb turisztikai rendezvényét Galla Gábor, a Magyar Turizmus Rt. vezérigazgatója nyitot-

ta meg, köszöntőt mondott Botka László, Szeged polgármestere, Halm Tamás, a Nemzeti Fejlesztési Hivatal elnökhelyettese és Kórozs Lajos országgyűlési képviselő, a parlament idegenforgalmi bizottsága termálbizottságának elnöke.

Az utazási szezon megnyitó seregszemlé tiz alkalommal a MÁV Rt. szervezte a Mars téren, évről évre szűkösebb körülmények között, míg végül a Gellért és Fiai Consulting Kft.-vel megállapodva idén a tágas Kereskedő köz mellett döntöttek. A mostani háromnapos rendezvény mindennap 10 órától tart nyitva és 18 óráig zár. Ezáltal is 15 percenként szállítják majd az utasokat a Cora-Hangár járatok.

A közel 80 hazai és külföldi kiállító között utazási irodák vonultak fel, Szeged város és Csongrád megye mellett pedig bemutatkoznak az ország neves gyógyvizei és gyógyfürdői. Magyarország gyógyvizeinek egészségügyi hasznosítása címmel tegnap tudományos konferenciát is rendeztek. A kiállításon ugyanis a fő téma idén a belföldi turizmus, különös tekintettel a szegedi és a Csongrád megyei kínálatra. A Móra Ferenc Múzeum árvízi kiállítását, valamint egy vasúttörténeti kiállítást is megtekinthetnek a vásár látogatói, a színpadon pedig izelítőt kaphatnak a világ táncaiból és dalaiból.

Kisember, kis jog

KOVÁCS ANDRÁS

Kisember nem jár munkaügyi bíróságra, ha mégis elmegy, kínjában teszi, menti, ami még menthető, vagy egy kevés pénzt próbál kicsikarni volt munkaadójától. Ha már az állása elveszett. A „nagyember” gyakrabban keres jogorvoslatot, különösen, ha állami szférában töltött be vezető beosztást. Azután olyan összeget ítél meg neki végkielégítésként, bántalmazásként a munkaügyi bíróság, hogy a kisember három szomszédjával együtt sem látott még egyszerre annyi pénzt. A csúcsot jellemzően az állami érdekeltségű – többnyire veszteséges – bank és a még veszteségesebb köztelevízió első embere tartja, s ez csak alulnézetből tűnik jogtalanul. Az állami menedzserszerződésben ugyanis legalább olyan magas összeg szerepelhet, mint a piaci szféra topvezetőinél. Az utóbbiak azonban jellemzően csöndben távoznak, s házon belül megoldják a vitás kérdéseket.

A kisember jobban szeret a munkahelyére járni, mint a bíróságra, ezért nem a jogszabályokat tanulja, hanem az alkalmazkodás, a munkahelymegtartás módját. Megbetegedni sem mer, a piaci szférában semmiképp, mert az a tapasztalata, hogy a munkáltatója leépítéskor a gyakrabban betegeskedőt ítéli fölöslegesnek. Az már más kérdés, hogy a székeért, satupadjáért, szolgálati csipesz autójáért aggódnak influenza hány embert betegít meg maga körül a munkahelyén.

Hogy egy foglalkozás az egészségre ártalmas, jellemzően csak akkor derül ki, ha a dolgozóznak ajtót mutatnak. Addig nem nagyon kéri a képernyő előtti kötelező szüneteket, a védő- és melegítőit, a drága, de jogszabályok előírta védőfelszereléseket. Az úgynevezett hó végi, negyedévi zárásokkor elég furcsán nézzenek arra, aki „képernyőszünet” felkiáltással felállna a monitor elől, s kerülne egy jó nagyot.

Talán csak rokkantságügyben vagyunk megfelelően élelmesekek, egész falvakra jellemző, hogy szegényszámba megy, ha valaki ötvenhez közelítve nem tudta elintézni magának a rokkantnyugdíjat – miközben persze családi vállalkozása zavartalanul üzemel. Ez azonban legtöbbször nem a jogról, inkább a pénzről szól.

No meg arról, hogy tényleg nincs munkahely, közel és távol.

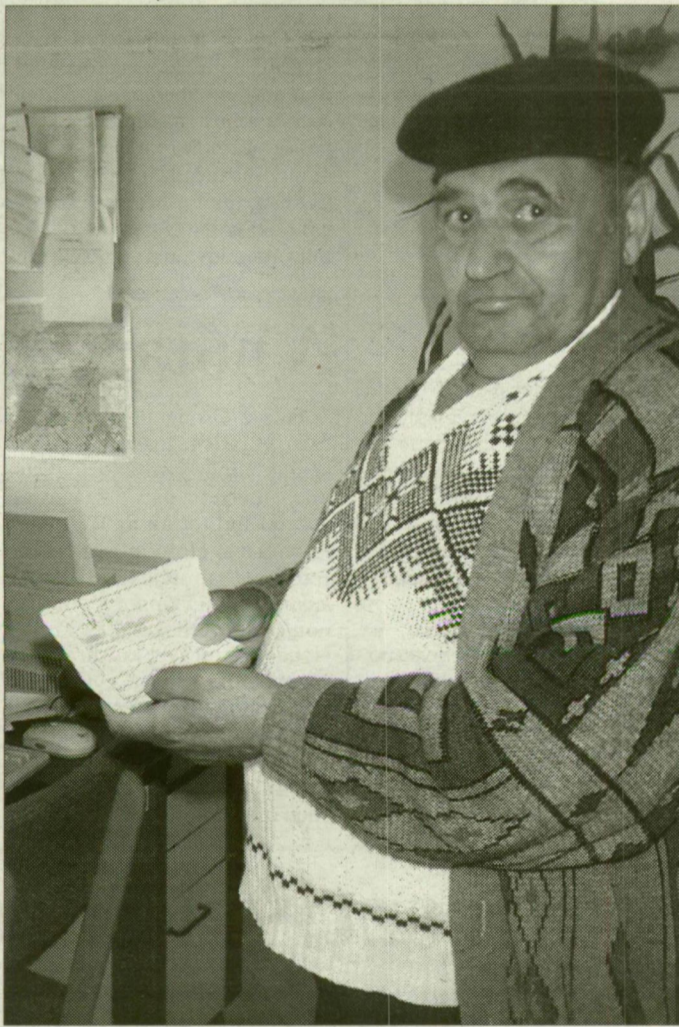
A makói kisebbségi önkormányzat nem talált felelőst

Kártérítést kérnek a romák

Nem tisztázta legutóbbi ülésén a makói cigány kisebbségi önkormányzat, személy szerint kinek a hibájából maradt ösztöndíj nélkül két roma származású diák. A pályázati anyagok elkallódása miatt az egyik szülő azon gondolkozik, jogi útra tereli az ügyet és kártérítést követel.

Makón két cigány származású, kiválóan tanuló makói diák azért nem kaphat ösztöndíjat a Magyarországi Cigányokért Közalapítványtól, mert jelentkezési lapjuk elkallódott a helyi kisebbségi önkormányzatnál. Emiatt a testület oktatással és informatikával foglalkozó tagja, Lakatos Gyula, illetve elnöke, Gesztesi László egymást hibáztatta: az előbbi azt állította, a két családától megkapott pályázati lapot továbbította az elnöknek, hogy a testület ajánlását hozzácsatolva, továbbítsa a városházára, ahol az összes makói diák anyagát postára adták, a roma önkormányzat elnöke viszont cáfolta, hogy ezeket a papírokat megkapta volna. Ami tény: a két tanuló jelentkezési lapja a polgármesteri hivatalba már nem érkezett meg, így onnan nem tudták továbbküldeni. A diákokat, mivel szerény körülmények között nevelkednek, súlyosan érinti, hogy ösztöndíj nélkül maradtak.

A makói cigány kisebbségi önkormányzat legutóbbi ülésén napirendre tűzte az elkallódott pályázatok ügyét, ám a meghozott határozatban nem tisztázta, kit terhel a felelősség az eset miatt. Gesztesi László – elmondása szerint – az ülésen bebizonyította, hogy nem kaphatott az általa mondott időpontban pályázati lapokat, Lakatos Gyula viszont fenntartotta állítását, hogy azokat átadta neki. Az ezt követően megfogalmazott hivatalos dokumentumban mindössze annyi olvasható, a testület a hasonló esetek jövőbeni elkerülése érdekében csak átadás-átvételi elismervény ellenében fogadja be a továbbítandó ösztöndíjakat – egyébként pedig minden érintettet arra kér, a továbbiakban maga küldje el az alapítványnak kérel-

Gesztesi László nem kíván személyeskedni, vitázni Fotó: Szabó Imre

mét. A kisebbségi önkormányzat egyúttal elnézést kér a két pórul járt családtól. Most azon lesznek, hogy valamilyen módon kárpótolják őket. Az elnök érdeklődésünkre úgy fogalmazott: nem kívánnak személyeskedni, vitázni. Idén egyébként összesen hatvan roma származású tehetséges diák pályázott ösztöndíjra Makón. Egy-egy fiatal tanulmányaihoz ily módon évi ötven-hatvan ezer forintot segítséget kaphat.

A fejleményekkel kapcsolatban az egyik érintett, a névtelenséghez továbbra is ragaszkodik édesanyja úgy nyilatkozott a lapunknak: sajnálja, hogy a testület nem tisztázta, személy szerint kit terhel a felelősség a mu-

lasztásért. Így nem gondolhat mást, mint hogy a kisebbségi önkormányzat a hibás. Mint-hogy az alapítvány kizárta, hogy méltányosságból utólag mégis megadja a gyerekeknek az ösztöndíjat, most azon gondolkozik, hogy jogi útra tereli az ügyet. Úgy hallotta, éveken ezelőtt már volt, aki hasonlóan járt és tudomása szerint az illető feljelentést tett, az elvesztett ösztöndíj összegét pedig végül megfizették azzal, aki vételnek bizonyult. A másik anyuka kevéssé higgadtan reagált. Azt ígérte, biztosan behajtja valamilyen módon a családnak hiányzó összeget azokon, akiknek a hibájából elestek tőle.

SZ. I. M.

Bér-, rokkantsági, fegyelmi, felmondási ügyekben kérnek jogorvoslatot

Igen kevesen mernek munkaügyi bíróságra menni

Munkaügyi viták miatt csak az érintettek töredéke fordul bírósághoz. A munkavállalók jó része nincs is tisztában a jogaival, mások esélytelennek érzik magukat. Személyiségi jog megsértése miatt csupán néhány panaszos, hátrányos megkülönböztetés miatt pedig senki sem megy bíróságra.

Becslések szerint csupán a munkaügyi vitába keveredők töredéke keresi az igazát a bíróságon. A sérelmes helyzetüket csöndben elfogadókrol természetesen nincs adat, de Cséffán József, a Szegedi Munkaügyi Bíróság elnöke szerint csak kevesen tudnak vagy mernek élni jogaikkal. Az országban évente 26 ezer, Csongrád megyében mintegy nyolcszáz munkaügyi per indul. Ennek oka részben tájékozatlanság: a legtöbbnek sincsenek is tisztában azzal, mikor lenne keresnivalójuk az őket hátrányos helyzetbe hozó munkáltató ellen. Ezen a helyzeten a tájékoztatás erősítésével szeretne változtatni a jogalkotás és az Igazságügyi Minisztérium.

A nevében szegedi, de megyei illetékességű bíróság elnöke kifejtette: munkaviszony megszüntetésével és a béreikkel kap-

CSAK A VESZTES FIZET

Munkaügyi per indítása esetén költség a munkavállalót csak a per elvesztése esetén terheli: ellenfele ügyvédi tiszteletdíját kell megfizetnie. Ez többnyire a perérték 5 százaléka, de legalább 10 ezer forint. Németországban sokkal drágább a pereskedés; a hazai gyakorlat az ország gazdasági helyzete miatt megengedő, mert gények számára is lehetővé kell tenni jogaik érvényesítését.

csoportos ügyek mellett hozzájuk tartoznak még jelentős részben a munkaszerződéssel összefüggésben fölmerülő viták, a munkaügyi ellenőrzéssel, a munkaügyi központ egyes döntéseivel kapcsolatos, valamint a társadalombiztosítási ügyek

A perek felét bérviták vagy a munkaviszony megszüntetése miatt indítják. Ezekre az esetekre jellemző, hogy a dolgozó, amíg a munkaviszony fennáll, nemigen mer bíróságra menni az igazáért – fél a következményektől. Cséffán József szomorú tapasztalata szerint a közszférában is előfordul, hogy a jog eszközeivel állnak bosszút a munkáltató ellen forduló alkalmazotton.

Az ügyek másik felét jórészt társadalombiztosítási jogviták teszik ki. A legtöbb munkaképeség csökkenésük mértékét vi-

tatják: betegebnek érzik magukat, mint ahogyan az orvosi bizottsági döntés besorolja őket. Az ilyen esetek nagy többségében azonban a bíróság is a szakorvosoknak ad igazat: az ügyek 90 százalékában a panaszos veszít. A klasszikus munkaügyi perekben közel fele-fele arányban dőlnek el a vitás ügyek.

A bíróság elnöke hozzátette: bár jogszabályaink európai szintűnek mondhatók, a gyakorlatban a munkavállaló kiszolgáltatottsága tagadhatatlan. A Nyugattal szemben hazánkra jellemző érdeklődés, hogy nálunk még csak kevesen fordulnak személyiségi jogaik megsértése miatt munkaügyi bírósághoz, diszkrimináció (hátrányos megkülönböztetés) ügyében pedig még senki sem kereste a jogi fórumot.

NYILAS PÉTER

Balogh Zágrábban járt

A magyar-horvát határ menti együttműködésről, és a horvát privatizációban való magyar részvételről is tárgyalt egy négytagú, parlamenti delegáció tagjaként Balogh László szegedi képviselő.

A szegedi horvát kisebbségi önkormányzat és az anyaállam közötti viszony szorosabbra fűzéséről is tárgyalt tegnap Zágrábban Balogh László. Az MDF szegedi országgyűlési képviselője annak a négytagú delegációnak volt tagja, amely Szili Katalin házelnök kíséretében látogatott a horvát fővárosba. A küldöttség meg-

beszéléseket folytatott a horvát miniszterelnökkel, a köztársasági elnökkel és az országgyűlés elnökével is.

Balogh László tegnap este kérdésünkre elmondta: a tárgyalások egyik lehangsúlyosabb témája a horvátországi privatizáció megkezdése volt, amelynek részesei lehetnek egyre nagyobb számban magyar befektetők is. Szó volt a határ menti regionális együttműködés szorosabbra fűzéséről, amely számos munkahelyet teremthet, és a két ország jelentős EU-támogatást is nyerhet erre a célra – hangsúlyozta Balogh László.

A küldöttség tájékozódott a horvát autópálya-építési tervekről: déli szomszédunk 2008-ig befejezi sztrádafejlesztési programját. Ehhez szorosan kapcsolódik, hogy Magyarországon – már EU pénzből – megépül a Gdansktól a horvát határig húzódó korridor, amelynek továbbépítéséről a horvát borsnyák és horvát háromoldalú megállapodás is kötött.

Balogh László fontos kérdésnek nevezte a kulturális együttműködés kiszélesítését. A delegáció látogatást tett a zágrábi Ady Endre Magyar Kultúrkörben.

K. B.